

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 57 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Marta 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5623

Kalle & Co. Aktiengesellschaft, hemiska fabrika, Biebrich, Nemačka.

Postupak za izradu diaco-fotografije upotrebljujući metalne soli.

Prijava od 5. novembra 1927.

Važi od 1. februara 1928.

Traženo pravo prvenstva od 12. novembra 1926. (Nemačka).

Poznalo je da se nanošenjem nekog diaco-jedinjenja na pr. diaco-naftol-sulfo-kiseline sa aco-komponentom (resorcin ili tome slično) i kakve metalne soli na hartiju, film, staklo ili kakvu drugu podlogu mogu dobiti svetlosno osetljivi slojevi, koji su vrlo podesni za dobijanje fotografija. Zatim su već diaco-tipije koje su radene bez metalne soli — da bi bile postojanje obrađivane naknadno sa rastvorima metalnih soli.

Fotografije, koje postaju lakovanjem boja sa metalnim solima, imaju u većini slučajeva drećeće tonove, koji nisu podesni za fotografске svrhe. Gvožđe i mangan daju do duše mrke i crne tonove ali s njima izrađene slike ne drže se i nemaju čistu podlogu.

Sad je pronađeno, da se pri upotrebi titanovih soli dolazi do neutralnih mrkih i crnih tonova, koji su naročito podesni za fotografiju. Tonovi, naravno u mnogome zavise od upotrebljenog diaco jedinjenja i aco-komponente. Na tonove se može i naknadno ulicati sa kojom drugom metalnom soli i dobiti svaka željena nianca tona.

Primer.

Fotografski baritni papir se kvasi ili premazuje rastvorom koji u 100 delova vode sadrži:

2,5 delova 1:2:3 diaco-naftol-sulfo-kiselinu
2 dela dihlor-resorcina i
4 dela titan-kalium-oxalata

Po sušenju eksponira se prema pozitivu i izaziva amoniakom. Po sušenju na vazduhu

i eventualnom ispiranju vodom dobija se žućkasto mrka kopija.

Za dobijanje tamnjeg tona, kopije se kvase 1—2 minuta u razblaženom rastvoru bakra-sulfata. Boja slike zbog toga prelazi u crvenkasto mrko. Ako se želi crno mrki ton, onda se kopija pere vodom kratko vreme pre nego što se unese u rastvor sulfat-bakra.

2. Celulozni film se premazuje rastvorom iz 6 tež. delova 2,1 diaco-naftol-4 sulfo kiselog natriuma,

1,8 tež. delova floro-glucina

24 tež. delova titan-kalium oksalata u 1000 delova vode.

Po osvetljenju prema pozitivu i izazivanju u gasnom amoniaku dobija se ljubičasta kopija, koja ležanjem na vazduhu prelazi u neutralnu-mrko-crnu boju. Kvašenjem sa vodenom parom, eventualno pri povećanoj temperaturi ovaj se prelaz može ubrzati.

3. Obična hartija se prevlači rastvorom iz:

15 tež. delova 2,1 diaco-naftol-4-sulfo-kiselog natriuma

3 tež. delova floro-glucina

20 tež. delova titan-amonium-fluorida u 1000 delova vode.

Po osvetljenju i izazivanju sa amoniakom dobija se ljubičasti pozitiv, koji po isparenju amoniaka prelazi u neutralno crno.

Patentni zahtevi:

- Postupak za dobijanje diaco fotografije

fije, naznačen time, što se kao metalna so upotrebljava titanova so.

2. Postupak po zahtevu 1, nažnačen ti-

me, što se diaco tipije načinjene primenom soli naknadno obrađuju kojom drugom metalnom soli.